Lietas arhīva Nr. 1A-0308-20/34
ECLI:LV:RVPT:2020:1015.1A30030820.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2020.gada 15.oktobrī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā: tiesnesis V.Prudņikovs
rakstveida procesā izskatīja SIA "STATUS KOSMĒTIKA" sūdzību par Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes priekšnieka vietnieka p.i. 2020.gada 27.janvāra lēmumu Nr.20/3/3-438.

Aprakstošā daļa

2019.gada 30.oktobrī Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes Satiksmes uzraudzības un koordinācijas biroja Fotoradaru nodaļa sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu-lēmumu Nr.CN00016489 (turpmāk – Protokols-lēmums) par to, ka 2019.gada 3.oktobrī plkst.9.40 transportlīdzeklis /TL marka/ ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ tika vadīts Salaspils novadā, autoceļa Rīga – Daugavpils – Krāslava – Baltkrievijas robeža (Patarnieki) (A6) 23,8. kilometrā (virzienā uz Ogri) bez samaksātas autoceļu lietošanas nodevas par noteikto valsts galveno autoceļu posmu lietošanu. Pārkāpums konstatēts izmantojot tehnisku līdzekli – autoceļu lietošanas nodevas samaksas kontroles sistēmu Tollchecker Roadside Nr. GX019884.

Protokolā-lēmumā norādīts, ka pārkāpta Autoceļu lietošanas nodevas likuma 2.panta pirmā daļa un atbildība par norādīto pārkāpumu paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.^{40} panta otrajā daļā. Ar Protokolu-lēmumu nolemts uzlikt naudas sodu atbilstoši Autoceļu lietošanas nodevas likuma 9.^{1}panta pirmajai un otrajai daļai SIA "STATUS KOSMĒTIKA" 500 EUR apmērā.

Nepiekrītot minētajam, SIA "STATUS KOSMĒTIKA" Protokolu-lēmumu pārsūdzēja.

Ar Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes priekšnieka vietnieka p.i. 2020.gada 27.janvāra lēmumu Nr. 20/3/3-438 "Par pārsūdzēto lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr. CN00016489" (turpmāk – Lēmums) sūdzība noraidīta un Protokols-lēmums atstāts negrozīts.

Nepiekrītot Lēmumam, SIA "STATUS KOSMĒTIKA" (turpmāk – sūdzības iesniedzējs) iesniedza tiesai sūdzību par Lēmumu un lūdz atcelt Lēmumu un izbeigt lietvedību, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Sūdzības iesniedzējs pamatojas uz sekojošiem apsvērumiem.

Saskaņā ar Autopārvadājumu likuma 1.panta 28.punktu sūdzības iesniedzējs nav uzskatāms par pārvadātāju Autopārvadājumu likuma izpratnē, jo neuzņēmās nekādu pārvadājuma saistību pēc pasūtījuma vai līguma ar nosūtītāju, pasažieri vai uz cita tiesiska pamata.

Sūdzības iesniedzēja darbības veids ir tekstilizstrādājumu un kažokādu mazgāšana un (ķīmiskā) tīrīšana un tā pārstāvji saimnieciskās darbības vajadzībām regulāri pārvietojas starp savām struktūrvienībām, tostarp no Rīgas struktūrvienības uz Ogres struktūrvienību pa autoceļu A6, kur fiksēts pārkāpums. Sūdzības iesniedzējs neveic nekādus pārvadājumus pēc pasūtījuma vai līguma, bet tikai pārvietojas starp savām struktūrvienībām. Tādējādi nav pamata sodīt sūdzības iesniedzēju kā pārvadātāju pēc LAPK 149.^{40} panta otrās daļas.

Pieņemot Lēmumu, nav ņemti vērā sūdzības iesniedzēja atbildību mīkstinoši apstākļi, proti, ka tiklīdz sūdzības iesniedzējs saņēma sākotnējo lēmumu, tad tikai uzzināja par nepieciešamību maksāt autoceļu lietošanas nodevu par konkrēto transportlīdzekli un nekavējoties apmaksāja autoceļu lietošanas nodevu. Tādējādi uzreiz pēc sākotnējā lēmuma saņemšanas sūdzības iesniedzējs novērsa pārkāpuma kaitīgās sekas, apmaksājot autoceļu lietošanas nodevu.

Sūdzības iesniedzēja pārstāvji pirms transportlīdzekļa lietošanas sākuma nepārliecinājās par tā tehniskajiem parametriem, domājot, ka tā pilnā masa nepārsniedz 3000 kg un par to nav maksājama autoceļu lietošanas nodeva, līdz ar to nodeva netika apmaksāta kļūdas dēļ, par kuru uzzinot, pārkāpums tika nekavējoties novērsts.

Iestādei bija jāņem vērā vispārējais tiesību princips administratīvajās tiesībās - samērīguma princips. Piemērotais sods 500 EUR apmērā nav uzskatāms par samērīgu, ņemot vērā pārkāpuma kaitīgo seku apmēru. Piemērotais sods ievērojami pārsniedz autoceļu lietošanas nodevas gada likmi.

Sūdzības iesniedzējs laikā no 2019.gada 24.oktobra līdz 2019.gada 14.novembrim saņēma kopā 14 administratīvā pārkāpuma protokolus-lēmumus un ar katru uzlikts naudas sods 500 EUR apmērā, kopsummā 7000 EUR.

Pamatojoties uz Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijas 2018.gada 8.jūnija spriedumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr. 1A33025717 uzskata, ka piemērotais naudas sods nav samērīgs, neatbilst soda mērķim un pārkāpuma raksturam, kā arī ir pamats piemērot LAPK 21.panta pirmās daļas nosacījumus un atzīt Lēmumā norādīto pārkāpumu par autoceļu lietošanas nodevas nesamaksāšanu par maznozīmīgu pārkāpumu un administratīvā pārkāpuma lietas izbeigt, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Motīvu daļa

Pārbaudot iesniegto sūdzību ar lietā esošajiem materiāliem, tiesa atzīst, ka sūdzība nav pamatota un ir noraidāma, bet pārsūdzētais iestādes lēmums atstājams negrozīts.

Administratīvās atbildības likuma (stājies spēkā 2020.gada 1.jūlijā) Pārejas noteikumu 2.punkts noteic, ka procesuālās darbības, kas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai uzsāktas saskaņā ar LAPK, tiek arī pabeigtas kodeksā noteiktajā kārtībā. LAPK normas piemērojamas līdz attiecīgās administratīvā pārkāpuma lietvedības stadijas pabeigšanai (lietvedība iestādē, tiesā vai izpilde).

Ņemot vērā, ka sūdzība saņemta tiesā pirms Administratīvās atbildības likuma spēkā stāšanās, līdz lietvedības stadijas pabeigšanai piemērojamas LAPK normas.

LAPK 9.panta pirmā daļa noteic, ka par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta)

darbība vai bezdarbība, kas apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.

LAPK 289.[13]panta trešā daļa noteic, ka ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Tiesas ieskatā Lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tādēļ tiesa pievienojas Iestādes motivācijai un izvērstāku argumentu izklāstu šajā sakarā nenorāda. Tiesa atzīst, ka Lēmumā pilnīgi un vispusīgi izvērtēti visi lietā esošie pierādījumi, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu atbilstoši LAPK prasībām, kā arī sūdzībā iekļautie argumenti faktiski sakrīt ar iebildumiem, ko sūdzības iesniedzējs izvirzīja iestādei un kas jau detalizēti izvērtēti apstrīdētajā Lēmumā.

Sūdzības iesniedzēja saukta pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 149.[40]panta otrās daļas, Autoceļu lietošanas nodevas likuma 9.[1]panta pirmās un otrās daļas nosacījumiem par Autoceļu lietošanas nodevas likuma 2.panta pirmās daļas prasību neievērošanu.

Autoceļu lietošanas nodevas likuma 2.panta pirmā daļa noteic, ka nodevu maksā par šā likuma 1.pielikumā noteikto valsts galveno un reģionālo autoceļu posmu lietošanu ar šādiem kravas transportlīdzekļiem vai to sastāviem: ar kravas transportlīdzekļiem, kuru pilna masa ir lielāka par 3000 kilogramiem (1.punkts) un ar kravas transportlīdzekļu sastāviem, kuru pilna masa ir lielāka par 3500 kilogramiem (2.punkts).

Lietā nav strīda par to, ka Protokolā-lēmumā norādītajā laikā un vietā tika vadīts transportlīdzeklis /TL marka/ ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, nesamaksājot Autoceļu lietošanas nodevas likumā noteikto nodevu, kā arī nav strīda par to, ka tas ir kravas transportlīdzeklis, kura pilna masa ir lielāka par 3000 kilogramiem.

Attiecībā par sūdzībā norādīto, ka sūdzības iesniedzējas pārstāvji nepārliecinājās, ka transportlīdzekļa masa pārsniedz 3000 kg, līdz ar to autoceļa lietošanas nodeva netika samaksāta kļūdas dēļ, tiesa norāda, ka autovadītāja pienākums ir pirms automašīnas lietošanas pārliecināties, ka tiek ievērotas Ministru kabineta 2014.gada 26.maija noteikumu Nr. 272 "Autoceļu lietošanas nodevas maksāšanas, iekasēšanas un administrēšanas kārtība" prasības, proti, ka nodevas maksājums tika veikts pirms Autoceļu lietošanas nodevas likuma 1.pielikumā noteiktā valsts galvenā autoceļa posma lietošanas uzsākšanas.

Attiecībā par sūdzībā norādīto, ka sūdzības iesniedzējs nav uzskatāms par pārvadāju, tiesa norāda, ka Autoceļu lietošanas nodevas likuma 9.[1]panta pirmā daļa noteic, ka administratīvo sodu par pārkāpumu, kas fiksēts ar tehniskajiem līdzekļiem, neapturot transportlīdzekli, piemēro transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā norādītajam transportlīdzekļa turētājam vai, ja turētājs nav norādīts vai transportlīdzeklis noņemts no uzskaites - transportlīdzekļa īpašniekam (valdītājam). Savukārt minētā panta otrā daļa noteic, ka par pārkāpumu, kas fiksēts ar tehniskajiem līdzekļiem, neapturot transportlīdzekli, šā panta pirmajā daļā minētajai personai uzliek minimālo naudas sodu, kāds par attiecīgo pārkāpumu pārvadātājam paredzēts LAPK.

Tā kā sūdzības iesniedzēja izdarītais LAPK 149.[40]panta otrajā daļā paredzētais administratīvais pārkāpums fiksēts ar tehniskajiem līdzekļiem, atbilstoši Autoceļu lietošanas nodevas likuma 9.[1]panta pirmajai un otrajai daļai, iestāde pamatoti uzlika 149.[40]panta otrās daļas sankcijā paredzēto minimālo naudas sodu 500 EUR apmērā.

Apstāklis, ka sūdzības iesniedzēja pēc pirmā lēmuma saņemšanas nomaksājusi autoceļu lietošanas nodevu, nav atzīstams par LAPK 33.panta pirmās daļas 2.punktā paredzēto atbildību mīkstinošo apstākli, jo sūdzības iesniedzēja izpildīja likumā noteikto prasību, proti, samaksāja autoceļu lietošanas nodevu, lai turpmāk varētu izmantot autoceļu, nevis novērsusi pārkāpuma kaitīgās sekas, atlīdzinājusi zaudējumus vai novērsusi nodarīto kaitējumu.

Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka ir piemērojami LAPK 21.panta nosacījumi un lūdz izdarīto pārkāpumu atzīt par maznozīmīgu.

Tiesa atzīst par nepamatotu sūdzības iesniedzēja argumentu, ka uz izskatāmo gadījumu būtu attiecināms Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2018.gada 8.jūnija spriedums lietā Nr.1A33025717.

Minētajā spriedumā tiesa norādīja, ka tiesas secinājumi konkrētajā lietā par konkrētiem apstākļiem nav vispārināmi un ir attiecināmi tikai uz izskatāmo lietu.

Tāpat tiesa norāda, ka nav izveidojusies tāda tiesu prakse, kas atzītu, ka gadījumā, ja tiek konstatēti secīgi izdarīti identiski administratīvie pārkāpumi, administratīvā atbildība piemērotās soda sankcijas apmērā tiek saglabāta par pirmo no izdarītajiem pārkāpumiem, savukārt attiecībā uz pārējiem administratīvajiem pārkāpumiem tiek piemērots LAPK 21.pants.

LAPK regulējums neparedz turpinātus administratīvos pārkāpumus.

Tiesa uzsver, ka konkrētajā gadījumā, neskatoties uz administratīvo pārkāpumu līdzīgo raksturu, sūdzības iesniedzējs tiek saukts pie administratīvās atbildības par vairākiem administratīvajiem pārkāpumiem, kas izdarīti dažādos laikos un nav uzskatāmi par vienu pārkāpumu, kā arī nerada pamatu sūdzības iesniedzēja atbrīvošanai no administratīvās atbildības, par kādu no izdarītajiem administratīvajiem pārkāpumiem.

Katru reizi no jauna izmantojot valsts galvenā autoceļa posmu bez samaksātas autoceļu lietošanas nodevas, tiek pārkāpts Autoceļu lietošanas nodevas likuma 2.pants un tiek izdarīts atsevišķs LAPK 149.[40] panta otrajā daļā paredzētais administratīvais pārkāpums, kas, neatkarīgi no tā, vai pārkāpuma izdarītājs ir zinājis par lietošanas nodevas samaksas nepieciešamību, ir ceļu satiksmes dalībnieka atbildība.

Administratīvais pārkāpums ir atzīstams par maznozīmīgu, ja, ņemot vērā konkrētās lietas apstākļus (tostarp izdarītā administratīvā pārkāpuma raksturu un citus lietā būtiskus apstākļus), administratīvā soda uzlikšana par izdarīto pārkāpumu nebūtu lietderīga. Citiem vārdiem, izdarītais pārkāpums ir tik nebūtisks, ka par to pārkāpējam nav nepieciešams uzlikt sodu, bet ir pietiekami izteikt mutvārdu aizrādījumu, kas ir preventīvs (audzinoša rakstura) līdzeklis, kas vērsts uz to, lai persona, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu, saprastu savas uzvedības prettiesiskumu un turpmāk to nepieļautu (skat. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2009.gada 12.februāra spriedums lietā Nr. SKA-15/2009).

No šajā spriedumā paustajām atziņām secināms, ka personu var atbrīvot no administratīvās atbildības, ja to pieļauj konkrētās lietas sevišķie apstākļi, kas šo konkrēto gadījumu nošķir no citiem gadījumiem un no sankciju paredzošajā tiesību normā noteiktā pārkāpuma kā tāda.

Vērtējot sūdzības saturu, tiesa secina, ka sūdzības iesniedzējs nav norādījis tādus apstākļus, kas būtu atzīstami par īpašiem tādā nozīmē, lai izskatāmo gadījumu atzītu par izņēmuma gadījumu, attiecībā par kuru būtu pamats atbrīvot no administratīvās atbildības. Turklāt, tiesa norāda, ka saskaņā ar LAPK 21.panta otro daļu ceļu satiksmē izdarīto administratīvo pārkāpumu var atzīt par maznozīmīgu, ja par to paredzētais naudas sods nepārsniedz 40 EUR.

Sūdzības iesniedzējai kā transportlīdzekļa īpašniekam un rūpīgam saimniekam ir pienākums sekot līdzi un savlaicīgi izpildīt normatīvo aktu prasības. Valsts policijas pienākumos neietilpst atgādināt sūdzības iesniedzējai par nepieciešamo nodevu samaksas veikšanu.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka izdarītais administratīvais pārkāpums nav atzīstams par maznozīmīgu.

Par konkrētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu SIA "STATUS KOSMĒTIKA" piemērots naudas sods 500 EUR, kas ir sankcijā paredzētais minimālais soda mērs, kas atbilst LAPK 22.pantā noteiktajam administratīvā soda mērķim un nav atzīstams par nesamērīgu.

Tiesa atzīst, ka Lēmumā pilnīgi un vispusīgi izvērtēti pierādījumi, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu atbilstoši LAPK prasībām.

Tiesa nekonstatē apstākļus, kas nepieļauj lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā atbilstoši LAPK 239.pantam. Tāpat tiesa nekonstatē apstākļus iestādes lēmuma atcelšanai atbilstoši LAPK 289.^{12}panta pirmajai daļai.

Pastāvot šādiem apstākļiem tiesa nekonstatē likumīgu pamatu atcelt pārsūdzēto 2020.gada 27.janvāra iestādes lēmumu par sūdzības iesniedzēja sodīšanu par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, kas paredzēts 149.^{40}pantu otrajā daļā, un tādēļ atbilstoši LAPK 289.^{12} panta otrās daļas regulējumam Lēmums atstājams negrozīts, bet sūdzība noraidāma.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz 289.^{12} panta otrās daļas 1. punktu, 289.^{13} pantu tiesa

nosprieda:

noraidīt SIA "STATUS KOSMĒTIKA" sūdzību un atstāt negrozītu Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Satiksmes drošības pārvaldes priekšnieka vietnieka p.i. 2020.gada 27.janvāra lēmumu Nr.20/3/3-438.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 10 darba dienu laikā no sprieduma pieejamības dienas tiesas kancelejā, sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā, Jēzusbaznīcas ielā 6, Rīgā.

Tiesnesis V.Prudņikovs